

**Parlamento Pirmininkės R. Metsolos kalba neoficialiame Europos Vadovų Tarybos
susitikime
Spalio 6 d., Granada**

Dėkoju. Labas rytas visiems.

Šiandienos kalboje noriu sutelkti dėmesį į keletą pagrindinių iššūkių, su kuriais susiduriame, ir į tai, kaip Europos Parlamentas gali padėti juos išspręsti.

Migracija tebėra viena iš aktualiausių Europos problemų, kuri rinkimai po rinkimų visose valstybėse narėse ir toliau išlieka vienu labiausiai Europos piliečiams rūpimų klausimų. Tačiau metai bėga, o mums vis nepavyksta padaryti pakankamos pažangos sprendžiant šią problemą. Šiandien turime galimybę rasti išeitį iš šios aklavietės. Šiuo metu ant stalo guli pasiūlymas, kuris gali atitikti žmonių lūkesčius, nepriverčiant jų atsitraukti į politinę periferiją ar nukrypti į kraštutinumus. Pasiūlymas, kuris gali padėti apsaugoti mūsų sienas, kuris yra sąžiningas tų asmenų, kuriems reikalinga apsauga, ir nepalenkiamas tų asmenų, kuriems apsauga nepriklauso, atžvilgiu ir kuriame pateikta griežta pozicija dėl nusikaltėlių tinklų, išnaudojančių pažeidžiamiausius žmones. Ar jis tobulas? Žinoma, ne.

Tačiau esame arčiau tikslo negu kada nors anksčiau ir, nors mums liko vos pusmetis, iki kadencijos pabaigos galime spėti susitarti dėl prieglobsčio ir migracijos pakto.

Būtent kompromisas mus verčia judėti pirmyn. Kompromisas nėra keiksmažodis.

Europos Parlamentas ir toliau lieka tvirtai įsipareigojęs pabaigti rengti šį dokumentų rinkinį. Negalime leisti vykti dar vienai Europos Parlamento kampanijai, kurios metu diskusijos šiuo klausimu dominuotų ir skaldytų visuomenę, nepasiūlę teisėkūros priemonių šiai problemai išspręsti.

Kai yra politinė valia, yra ir išeitis. Įsitikinome tuo per pandemiją ir priešindamiesi neteisėtai Rusijos invazijai į Ukrainą. Taip pat sprenddami klimato iššūkius, atsiribodami nuo Rusijos energijos šaltinių, nustatydami pasaulinius standartus skaitmeniniame sektoriuje ir kurdami pagrindą ateinantiems metams.

Per pastaruosius kelerius metus padarėme dalykų, kurie daug kam atrodė neįmanomi. Galime tai pakartoti.

Dirbome išvien ir dėl to mūsų Sąjunga tapo stipresnė, savarankiškesnė ir paveikesnė nei kada nors anksčiau.

Pasaulis keičiasi, todėl turime prie jo prisitaikyti ir keistis kartu. Turime ir toliau stengtis, kad mūsų Europa taptų tokia vieta, kur viešpatauja lygios galimybės, sauga ir saugumas, klestėjimas, orumas, vieta, kur kiekvienas gali susirasti darbą ir išnaudoti visą savo potencialą vienodomis prieigos sąlygomis.

Tai reiškia, kad turime rasti būdą judėti pirmyn taip, kad tai būtų aktualu naujai kartai ir naujai europiečių bei Europos Sąjungos valstybių narių bangai.

Plėtra yra veiksmingiausias geopolitinis Sąjungos įrankis. O ypač šioje naujoje geostратегinėje aplinkoje ES plėtra, pagrįsta aiškiais tikslais, kriterijais ir nuopelnais, yra investicija į taiką,

saugumą, stabilumą ir klestėjimą Europos žemyne. Tai procesas, kurio rezultatas naudingas visiems jame dalyvaujantiems.

Būtent todėl Europos Parlamentas siekė, kad Ukrainai ir Moldovai būtų suteiktas ES šalių kandidačių statusas. Toks statusas šioms šalims suteikia aiškią europinę perspektyvą ir yra stiprus postūmis vykdyti demokratines reformas. Užtenka žvilgtelėti atgal į pastaruosius 20 metų ir pamatysime, kokią transformacinę jėgą turi plėtra. Todėl, jei šios šalys bus pasirengusios, iki metų pabaigos norime žengti kitą žingsnį.

Dabar mums reikia užtikrinti, kad mūsų žodžiai sutaptų su veiksmais. Privalome suderinti tų šalių siekius su savo gebėjimu ir noru keistis. Mums reikia pradėti iš tikrųjų diskutuoti dėl ES pajėgumų priimti naujas šalis ir dėl vidaus reformos. Tai jau seniai turėjo būti padaryta. Šios valstybės bus pasirengusios prisijungti – pasirenkę privalome būti ir mes. Toliau atidėliodami nieko nepasieksime.

Todėl būsimos kadencijos darbotvarkėse visi šiai diskusijai turėsime skirti daug dėmesio. O po to kiekvienai šaliai kandidatei teks sunkiai dirbti tenkinant stojimo kriterijus. Taip pat privalome dėti realias pastangas siekdami išspręsti visus likusius dvišalius ginčus. Žinoma, kiekviena šalis kandidatė turės eiti savo keliu. Kelio negalime trumpinti, o mano raginimas šiandien – būkime pasiruošę. Jeigu visus versime laukti, neturėtume paskui stebėtis, kad mūsų paliktą vakuumą užpildė kažkas kitas.

Plėtra lemia didesnę strateginį savarankiškumą, kaip ir savo paskirtį atitinkantis biudžetas.

Kalbant apie turimą biudžeto peržiūros pasiūlymą – lėšos yra ribotos. Pandemija, invazija į Ukrainą, gaivalinės nelaimės ir pragyvenimo išlaidų krizė – visa tai turėjo neigiamų padarinių. Didėjančios palūkanų normos lėmė didesnes mūsų skolinimosi pagal priemonę „NextgenerationEU“ išlaidas. Dėl visų šių priežasčių ES biudžetas pasiekė savo ribas.

Mūsų pareiga – reaguoti.

Pastaraisiais metais pasaulis pasikeitė neatpažįstamai, o kartu su juo pasikeitė ir mūsų prioritetai.

Manau, kad visi galime sutikti su tuo, jog turime skirti daugiau išteklių migracijos problemai spręsti ir Ukrainai remti jos ilgalaikiame tvariame kelyje.

Visi taip pat sutinkame, kad reikia greitai ir veiksmingai remti nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusias valstybes nares. Kai joms labiausiai reikės Europos Sąjungos pagalbos, turime būti pasirenkę ją suteikti.

Taip pat turime skirti pinigų tam, ką žadame konkurencingumo srityje – taip užtikrinsime realų ir tvarų ekonomikos augimą, kuris yra būtinas norint palaikyti mūsų užmojų mastą.

Mums pavyko sumaniai perskirstyti jau turimas lėšas. Tačiau eidami pirmyn turime aiškiai suvokti, ką tai reiškia. Leisdami, kad mūsų skolinimosi išlaidos apkarpytų arba visai nutrauktų mūsų konkurencingumą didinančias programas, iš kurių mūsų piliečiai gauna tiesioginės naudos, pavyzdžiui, „Erasmus“ ir „Horizontas“, vargu ar sulauksime lengvo žmonių pritarimo.

Šią savaitę sukako 33 metai nuo tada, kai susivienijo Vokietija, o kartu su ja ir Europa. 1990 m. šis įvykis buvo įvardytas kaip tikras stebuklas. Mano nuomone, labiau nei stebuklas tai buvo įrodymas, kad pasitelkus politiką ir diplomatiją galima rasti sprendimų. Europa yra apie tai, kad reikia rasti politinės valios įveikti, regis, neįmanomus sunkumus ir skirtumus, ieškoti būdų, kaip keisti gyvenimus, spręsti iš kartos į kartą pernešamas geopolitines problemas ir pakreipti istorijos eigą.

Apie ką bekalbėtume – apie migraciją, savo finansinę programą ar plėtrą – mums ir vėl reikia pasisemti tokio įkvėpimo.

Europos Parlamentas yra pasirengęs. Pasirengęs atsižvelgti į mūsų piliečių nuomones ir siūsti jiems aiškią žinią. Pasirengęs atlikti savo vaidmenį įtraukdamas ES piliečius į Europos procesus. Nes tai vienintelis būdas užtikrinti, kad mūsų reformos galiausiai būtų sėkmingos.